

Mühazirə : 10 Distant təhsil haqqında məlumat. Müəllimin peşəkarlığına və fəaliyyətinə qoyulan tələblər.

Plan:

- 1. Distant təhsil**
- 2. Distant təhsilin üstünlükləri**
- 3. Müəllim peşəkarlığına qoyulan tələblər**
- 4. Müəllim fəaliyyətinə qoyulan tələblər**

Distant Təhsil

Məsafəli təhsil (Distant) proqramıdır. Bu təhsil, şagirdlərin tək başına təhsili reallaşdırmasına kömək etmək üçün dərs proqramı ilə həyata keçirilən işə verilən addır. Bu sistemdən istifadə etmək istəyən tələbələr faks, poçt və ya e-poçt kimi üsullarla şagirdlərə, ixtisaslı bir müəllim tərəfindən hazırlanan dərslə əlaqədar tapşırıq mövzuları verilir. Daha sonra tapşırıqlar və sınaqlarla bağlı qiymətləndirmələr edilir.

Distant təhsil proqramı tələbə ilə öyrədici qaynaqlar arasında [əlaqə](#) quraraq təhsili reallaşdıran bir sistemdir. Məsafəli təhsil proqramları , hər hansı bir təhsil təşkilatına qeydli olmayan şəxslərə də təhsil imkanı təmin edir. Məsafəli təhsil proqramının bir başqa istiqaməti də mövcud qaynaqlardan kifayət qədər faydalanması və inkişaf edən texnologiyayı yaxından təqib etmək məcburiyyətində olmasıdır. Məsafəli təhsil uzaqda olan bir tələbə ilə birbaşa əlaqə qurularaq reallaşdırılan təhsildir. Peyk, video, audio qrafik, kompüter, multimedia texnologiyası kimi elektron vasitələrin köməyi ilə, təhsilin uzaqdakı şagirdlərə çatdırılır. Başlanğıcda təhsil proqramına möhkəmlətmə olaraq ortaya qoyulan məsafəli təhsil proqramı sonralar təhsil sahəsində çox rəğbət görən bir proqram oldu. İndiki vaxtda kolleclər, universitetlər, kiçik ya da böyük iş qrupları, təhsil agentləri, hərbi qüvvələr, dini təşkilatlar, sənaye təşkilatları, özəl sahibkarlar və digər sahələr Distant Təhsilə böyük önəm verirlər.

İşinizi boş buraxmadan, olduğunuz yerdən ayrılmadan və ya müəyyən bir gəlir itkisi olmadan müəyyən bir sahədə təhsil almaq istəyənlər üçün uzaqdan təhsil proqramı yaxşı bir fürsətdir. Məsafəli təhsil proqramında həm qazanır, həm də təhsilinizi tamamlayırsınız. Son illərdə telefon xəttinin, fərdi kompüterlərin, video vasitələrinin, CD-ROM və internet üzərindən həyata keçirilən online kursları istifadəsinin yayılmasıyla uzaqdan təhsil interaktiv, dinamik və olduqca canlı bir ölçü qazanmışdır.

Distant təhsilin funksiyaları və üstünlükləri:

Distant Təhsildə hər kəs vaxt itirmədən xarici universitetlərdə oxuya bilər. Burada tələbənin sərbəst öyrənmə prinsipi vardır. Təhsil sahəsi elə qurulub ki, tələbə müəllimdən vaxt və ya məsafə ilə ayrılrsa da, onlar istədiyi vaxt telekommunikasiya vasitələri ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Bu baxımdan müxtəlif məqsədlərlə istənilən

təhsil proqramı sahəsində həyata keçirilə bilən distant təhsil sisteminin funksiyaları da genişdir.

Məsafəli təhsil (Distant) Təhsildə tapşırıqlar, testlər və əlavə materiallar tələbəyə elektron variantda internet vasitəsilə göndərilir, tələbə də bütün testləri, çalışmaları yerinə yetirərək fərdi qaydada öz biliklərini artırır. Proqramın tələblərindən asılı olaraq siz demək olar həm bütün proqramı elektron variantda götürə bilərsiniz və ya bir neçə dərsi. Deyək hər hansı universitetdə oxuyursunuz. Yayda həm istirahət etmək istəyirsiniz həm də müəyyən əlavə dərslər götürmək istəyirsiniz. O zaman siz istənilən yerə gedib həm ailənizlə birlikdə ola , həm də dərslərinizi distant sistem vasitəsi ilə həll edə bilərsiniz. Bu da sizə böyük imkanlar və rahatlıq verəcəkdir.

Nəticə olaraq bu təhsil sisteminin tələbələr üçün **üstünlüklərini** aşağıdakı kimi sıralamaq olar:

- Ölkəni tərk etmədən xarici universitetlərdə təhsil almaq imkanı
- Təhsilin sürətini tənzimləmədəki sərbəstlik
- Həm oxuyub, həm də işləmək imkanı
- İşdən sonra, asudə vaxtlarda və evdə oxuma imkanı
- Nəqliyyat xərclərinin azalması və ya tamamilə yoxluğu
- Təhsil haqqını kreditlə ödəmə firsəti
- Səyahətdə olarkən də təhsil almaq imkanı.

Elektron dərslər vəsaitlərinin istifadə imkanları.

Dərslilər müasir veb brauzerlərdə açılan internət səhifələrində olduğu kimi multimedia, video, səs və interaktiv xarakterli proqramları özündə ehtiva edir.

Elektron dərslilərdə həm də axtarış imkanları mövcuddur. Belə ki, bu nəşrlərdə hər hansı bir məlumatı ümumi kitab üzrə axtarış imkanından istifadə etməklə asanlıqla tapmaq mümkündür.

Seçilmiş mövzular

Elektron dərslilik kitablarında axtarma funksiyaları mövcuddur ki, bu da xüsusi məlumatların axtarılması prosesini sürətləndirir və asanlaşdırır. Çox təyinatlı platforma rəqəmsal qeyd aparma funksiyası təklif edir. Həmin qeydlər indeksləşdirilir və axtarışa hazır hala gətirilir və bu imkan yaradır ki, şagirdlər önəmli yerləri işarələsinlər və daha sonra həmin hissələri asanlıqla tapıb öyrənsinlər.

Bütün elektron vasitələrdə istifadə imkanı. Elektron dərslilər onlayn və oflayn olmaqla iki əsas formatda mövcuddur. Onlar asanlıqla daşıyan cihazlarda, o cümlədən kompüterdə, laptop, planşet və mobil telefonlarda istifadə oluna bilər.

İzləmə sistemi .Bu sistem vasitəsilə portaldan istifadə edənlərin hərəkətləri haqqında statistik məlumatlar toplanır və hesabat halına gətirilir. Bütün bu məlumatlar servərlərdəki məlumat bazasında saxlanılır. Statistik məlumatlar ictimaiyyətə açıq deyil , xüsusi şifrə ilə qorunur.

Müəllimin peşəkarlığına və fəaliyyətinə qoyulan tələblər.

Müəllim əxlaqi cəhətdən inkişaf etmiş, yaradıcı şəxsiyyət olmalı, peşə vərdişlərinə, pedaqoji ustalığa malik olmalı və yenilikliyə, yaradıcılığa meyilli olmalıdır. Müəllim mədəni olmalı, öz fikrini, pedaqogika və psixologiyanı gözəl bilməli, şəxsiyyətyönümlü pedaqoji üsullardan istifadə etməli, öz intellektual səviyyəsini daim inkişafətmək üçün çalışmalıdır. Müasir təcrübəli müəllim öz fənnini bilməklə yanaşı pedaqoji prosesdə hər bir iştirakçının yerini görməli, şagirdlərin fəaliyyətini təşkil etməli, onların nəticələrini qiymətləndirməli, düzəlişlər etməyi bacarmalıdır. Müasir müəllimin bir neçə vacib bacarıqları olmalıdır. Pedaqoji psixoloji bacarıqlar, ümumi mədəni səviyyəni əks etdirən bacarıqlar, fənyönümlü bacarıqlar, fərdi yanaşma bacarıqları olmalıdır. Bu bacarıqlar ümumilikdə müəllim fəaliyyəti qarşısında bir neçə tələb irəli sürür. Müəllim öz imkanlarını obyektiv qiymətləndirmək, öz sənəti üçün əhəmiyyətli olan zərif və güclü cəhətlərini müəyyən edə bilmək müəllimin intellektual mədəniyyətinə, ünsiyyət, davranış mədəniyyətinə malik olmalı, müəllim inteqrasiya proseslərinə dünya təhsil məkanının inkişaf səviyyəsinə uyğunlaşa bilmək vərdişlərinə malik olmalıdır. Müəllimlər təhsilin hamı üçün əlçatan olmasının təmin edilməsinə həmçinin yaş, bacarıq, mədəni, dil, cins, coğrafi və sosial-iqtisadi fərqlər üzündən yaranmış məhdudiyyətlərin aradan qaldırılmasına çalışmalıdır.